

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ เกือบภาษีสินค้านำเข้าจีนเพิ่ม 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

Event

- วันที่ 18 กันยายน 2018 รัฐบาลสหรัฐฯ ประกาศจะเก็บภาษีนำเข้า (import tariff) สินค้าจากจีน มูลค่ารวม 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อัตรา 10% โดยจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่ 24 กันยายน 2018 และจะเพิ่มขึ้นเป็น 25% ในวันที่ 1 มกราคม 2019 จำนวน 5,745 รายการ (ลดลงจากรายการ เดิมที่ 6,031 รายการ) คิดเป็นมูลค่าราว 8.3% ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของสหรัฐฯ ในปี 2017 ซึ่งเป็นผลมาจากการตรวจสอบการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าที่ไม่เป็นธรรมของ ประเทศคู่ค้าตามมาตรา 301 ของกฎหมายการค้าสหรัฐฯ (Trade Act of 1947)
- ขณะเดียวกันรัฐบาลจีนเตรียมตอบโต้ด้วยการเก็บภาษีนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ในลักษณะคล้ายกัน มูลค่ารวม 6 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ที่อัตรา 5-25% (อาจปรับลงเหลือ 5-10% ภายหลัง) จำนวน 5,207 รายการ คิดเป็นมูลค่าราว 3.3% ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของจีนในปี 2017 ซึ่งจะมี ผลทันทีหลังสหรัฐฯ บังคับใช้การเก็บภาษีสินค้านำเข้าจากจีน

Analysis

- สงครามการค้าสหรัฐฯ และจีนรอบล่าสุดทำให้มูลค่าสินค้าจีนที่ถูกสหรัฐฯ เกือบ 2.5 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และสินค้าสหรัฐฯ ที่ถูกจีนเกือบ 1.1 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนดำเนิน ต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงปลายเดือนสิงหาคม หลังจากที่ทั้งสหรัฐฯ และจีนต่างขึ้นภาษีนำเข้าต่อกันไปแล้ว ฝ่ายละ 5 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับรอบนี้ รัฐบาลสหรัฐฯ ให้เหตุผลว่ารัฐบาลจีนยังไม่สามารถ ปฏิรูปกฎเกณฑ์การค้าได้เพียงพอในแบบที่สหรัฐฯ ต้องการ ทั้งนี้ ประธานาธิบดีทรัมป์ยังชี้ว่า ทางสหรัฐฯ พร้อมที่จะขึ้นภาษีนำเข้าเพิ่มเติมจากจีนได้อีกถึง 2.67 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (รูปที่ 1) หากรัฐบาลจีนไม่ยอมปฏิบัติตามข้อเรียกร้องจากสหรัฐฯ และลดการขาดดุลการค้า ทางฝั่ง รัฐบาลจีนได้ตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษี พร้อมแถลงว่าทางจีนพร้อมที่จะใช้มาตรการทุกด้านเพื่อ ปกป้องผลประโยชน์ของจีนหากสหรัฐฯ ยังไม่ยอมยุติมาตรการกีดกันทางการค้า อีไอเอ็มมองว่า หลังจากรอบนี้ สหรัฐฯ ยังมีช่องให้เก็บภาษีจากจีนเพิ่มราว 2.67 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จริงหากนับ จากมูลค่าการนำเข้าสินค้าจีนของสหรัฐฯ ในปี 2017 ที่ราว 5.05 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ด้านจีนมี แนวโน้มไม่สามารถขึ้นภาษีไปได้มากกว่านี้เพราะมูลค่าการนำเข้าสินค้าสหรัฐฯ ของจีนอยู่ที่ 1.29 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2017 ทำให้มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี เช่น การจำกัดการลงทุนและ จำกัดการเปิดเสรีภาคบริการสำหรับบริษัทสหรัฐฯ จะเป็นทางเลือกต่อไปของจีน
- จากรายการสินค้านำเข้าจีนที่ถูกสหรัฐฯ เกือบ 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ล่าสุดพบว่าสหรัฐฯ ตัดสินค้าบางหมวดออก แต่ยังมีสัดส่วนสินค้าอุปโภคบริโภค เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับปีก่อน ในรอบก่อน สหรัฐฯ เก็บภาษีนำเข้า จีนมูลค่ารวม 5 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (อ่านรายละเอียดใน EIC Flash: สงครามการค้าสหรัฐฯ-จีน ปะทุ หลังสหรัฐฯ เดินหน้าขึ้นภาษีนำเข้าและจีนตอบโต้ต่อเนื่อง วันที่ 18 มิถุนายน 2018) พบว่ามี

สัดส่วนสินค้าอุปโภคบริโภคเพียง 1% (รูปที่ 2) โดยส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าชั้นกลางและสินค้าทุนที่สหรัฐฯ สามารถหาแหล่งสินค้าทดแทนอื่นได้ง่าย แต่ภาชีนำเข้ามูลค่า 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในรอบนี้ มีสินค้าชั้นกลางและสินค้าทุนในสัดส่วนที่ลดลง ในขณะที่สัดส่วนสินค้าอุปโภคบริโภคถูกเก็บภาษีเพิ่มขึ้นเป็น 22% หากเทียบภาชีนำเข้าสินค้าจีนรอบก่อน อีไอซีมองว่าผลของภาษียุโรปนี้จะทำให้มีแนวโน้มกระทบอัตราเงินเฟ้อของสหรัฐฯ ในระยะต่อไปได้และภาวะจะตกสู่ผู้บริโภครวมและผู้ผลิตภายในสหรัฐฯ มากขึ้น โดยสินค้านำเข้าจีนที่ถูกสหรัฐฯ เก็บภาษียุโรปนี้ยังคงเป็นหมวดสินค้าภายใต้ นโยบาย Made in China 2025 ของจีนโดยเน้นในหมวดสินค้าเทคโนโลยี เช่น อุปกรณ์โทรคมนาคม ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ สินค้าชั้นกลางอื่นๆ และยังเพิ่มหมวดสินค้าอุปโภคบริโภคที่สำคัญหลายหมวด อาทิ หลอดไฟโคมไฟ กระเป๋าเดินทาง เป็นต้น

■ จีนเตรียมตอบโต้ด้วยการเก็บภาษีนำเข้าสินค้าสหรัฐฯ 6 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยออกแบบรายการเพื่อลดผลกระทบต่อผู้บริโภคภายในประเทศ

ในขณะนี้เงินจะเก็บภาษีนำเข้ากับสินค้าสหรัฐฯ รวมราว 1.1 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นราว 85% ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าสหรัฐฯ ของจีน ทำให้จีนเหลือช่องว่างในการตอบโต้สหรัฐฯ น้อยกว่าที่สหรัฐฯ จะตั้งกำแพงภาษีเพิ่มกับจีนได้ ทำให้จีนไม่สามารถใช้มาตรการขึ้นภาษีตอบโต้สหรัฐฯ ในมูลค่าและอัตราที่เท่ากันได้อีกในรอบนี้และในอนาคต ซึ่งสำหรับภาษีตอบโต้ของทางการจีนรอบนี้ มีการแบ่งกลุ่มสินค้าและอัตราภาษีออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 25% 20% 10% และ 5% โดยรายการสินค้าที่มีสัดส่วนการนำเข้าจากสหรัฐฯ น้อย จะถูกเก็บภาษีในอัตราที่สูงกว่าสินค้าที่มีสัดส่วนการนำเข้าจากสหรัฐฯ สูง เพื่อลดผลกระทบต่อผู้บริโภครวมในจีน ซึ่งทางการจีนกำลังอยู่ในระหว่างการปรับปรุงรายการสินค้าที่จะเก็บภาษีตอบโต้สหรัฐฯ โดยอาจปรับอัตราภาษีที่เรียกเก็บเหลือ 5% และ 10% ในขั้นสุดท้ายซึ่งยังไม่มียุทธศาสตร์ที่แน่ชัด แต่จากรายการสินค้าตอบโต้เบื้องต้นมีรายละเอียด (รูปที่ 3) ดังนี้

- รายการสินค้าสหรัฐฯ ที่ถูกเก็บภาษี 25% จำนวน 2,493 รายการ คิดเป็น 2% ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดจากสหรัฐฯ โดยสินค้าที่สหรัฐฯ ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ ก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) แร่ทองแดง และผลิตภัณฑ์ไม้สน ตามลำดับ
- รายการสินค้าสหรัฐฯ ที่ถูกเก็บภาษี 20% จำนวน 1,078 รายการ คิดเป็น 9% ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดจากสหรัฐฯ โดยสินค้าที่สหรัฐฯ ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ ชิ้นส่วนเครื่องจักรกล อุปกรณ์ทัศนศาสตร์ และไม้เนื้อแข็งบางชนิด ตามลำดับ
- รายการสินค้าสหรัฐฯ ที่ถูกเก็บภาษี 10% จำนวน 974 รายการ คิดเป็น 19% ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดจากสหรัฐฯ โดยสินค้าที่สหรัฐฯ ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ อาหารปรุงแต่ง และเลเซอร์ ตามลำดับ
- รายการสินค้าสหรัฐฯ ที่ถูกเก็บภาษี 5% จำนวน 662 รายการ คิดเป็น 25% ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดจากสหรัฐฯ โดยสินค้าที่สหรัฐฯ ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ เยื่อไม้ อุปกรณ์ทางการแพทย์ และหนังสือตีพิมพ์ ตามลำดับ

■ ตลาดการเงินโลกตอบสนองไม่มาก แต่สงครามการค้าก็ขยายความรุนแรงเริ่มส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจีน ดัชนีตลาดหลักทรัพย์สหรัฐฯ (S&P 500) ปรับลดลงราว -0.56% และของจีน (CSI 300) เพิ่มขึ้น 1.75% ตามลำดับ ดัชนีค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ (DXY) ปรับตัวลดลงราว -0.03% และค่าเงินหยวนเทียบดอลลาร์สหรัฐฯ (USDCNY) แข็งค่า 0.08% ในวันที่ประกาศ

เห็นได้ว่าตลาดการเงินไม่ได้ตอบสนองและมีปฏิกิริยาเชิงลบมากขึ้น เนื่องจากนักลงทุนคาดการณ์กับมาตรการภาษีรอบนี้ไว้แล้ว และอัตราภาษีที่เก็บจริงจากทั้งฝั่งสหรัฐฯ และจีนในเบื้องต้นลดลงจากที่เคยคาดการณ์ว่าอาจสูงถึง 25% ทั้งสองฝ่าย แต่อัตราที่ประกาศจริงในขณะนี้สูงสุดอยู่ที่ 10% อย่างไรก็ตาม อีไอซีมองว่าผลจากการเก็บภาษีสินค้านำเข้าระหว่างกันที่มากขึ้น ทำให้ทั้งสหรัฐฯ และจีนอาจเริ่มไม่สามารถหาตลาดสินค้านำเข้าทดแทนกันได้ทันที ทำให้ผลกระทบต่อการค้าและเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศจะเริ่มมีมากขึ้น รวมทั้งก่อให้เกิดต้นทุนเพิ่มจากการเปลี่ยนรูปแบบการนำเข้าและการผลิต (supplier and production network) ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตทั้งในและต่างประเทศและรวมถึงผู้บริโภคของทั้ง 2 ประเทศหากต้นทุนและราคาสินค้าปรับตัวสูงขึ้น ทั้งยังกระทบทั้งแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนของธุรกิจได้ในระยะต่อไป อีไอซีมองว่าเศรษฐกิจจีนจะมีแนวโน้มได้รับผลกระทบมากกว่าทั้งในตลาดหุ้นและภาคเศรษฐกิจจริงจากความกังวลของนักลงทุนและการชะลอตัวของภาคการส่งออก ซึ่งสะท้อนจากดัชนี CSI 300 ที่ได้ปรับลดลงราว 20% ตั้งแต่ต้นปี และภาคการส่งออกจีนที่แม้ยังมีการเติบโตในภาพรวมที่ 9.8%YOY ณ เดือนสิงหาคม แต่หากดูภาวะเศรษฐกิจรายมณฑลจะเริ่มเห็นสัญญาณชะลอตัวโดยเฉพาะในมณฑลกว่างตุ้ง ซึ่งนับเป็นหนึ่งในมณฑลที่สำคัญที่สุดของภาคอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกของจีน ซึ่งมีขนาดเศรษฐกิจราว 11% ของ GDP จีน มีสัดส่วนการส่งออกราว 28% ของมูลค่าการส่งออกรวม ได้สะท้อนดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (PMI) ของมณฑลที่ลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี โดยล่าสุดอยู่ที่ราว 49.3 (PMI ต่ำกว่า 50 แสดงถึงการหดตัว) ณ เดือนสิงหาคม ทำให้การส่งออกจีนในระยะต่อไปอาจมีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่องจากสัญญาณการส่งออกที่เริ่มหดตัวในมณฑลสำคัญ

- จับตาท่าทีสินค้านำเข้าจีนที่สหรัฐฯ เล็งเก็บอีกมูลค่า 2.67 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และภาษียานยนต์ตามมาตรา 232 รวมถึงการเจรจา NAFTA ฉบับปรับปรุงใหม่** หลังจากภาษีนำเข้าสินค้าจีนมูลค่า 2.5 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ที่ประกาศอย่างเป็นทางการแล้ว ประธานาธิบดีทรัมป์ยังขู่เก็บภาษีนำเข้าสินค้าจีนเพิ่มเติมอีก 2.67 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งหากภาษีสินค้านำเข้าจากจีนทั้งหมดถูกเก็บจริงจะยิ่งส่งผลกระทบต่อเติบโตของเศรษฐกิจจีนรวมถึงประเทศที่มีความเชื่อมโยงด้านการค้ากับจีนเป็นอย่างมากในขณะนี้ นอกจากนี้ ยังคงต้องจับตาประเด็นการตรวจสอบสินค้านำเข้าหมวดยานยนต์และชิ้นส่วนตามมาตรา 232 เพื่อเก็บภาษีนำเข้า (national security tariffs) ในอัตรา 25% รวมมูลค่าราว 2.75 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (รูปที่ 4) ซึ่งขณะนี้ยังอยู่ในช่วงการตรวจสอบจากกระทรวงพาณิชย์สหรัฐฯ อีไอซีมองว่าผลการเจรจาข้อตกลง NAFTA ฉบับใหม่ที่กำลังเจรจากันอยู่ค่อนข้างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจเก็บภาษีนำเข้าหมวดยานยนต์และชิ้นส่วน สำหรับประเทศอื่นๆ ทั่วโลก รวมถึงไทยที่อาจได้รับผลกระทบสูงจากภาษีนำเข้าหมวดยานยนต์ที่สหรัฐฯ มีแนวโน้มตั้งกำแพงภาษีหากไม่ได้ข้อสรุปที่พอใจจากข้อตกลง NAFTA ฉบับใหม่ รวมถึงข้อตกลงกับประเทศคู่ค้าหลักอย่างแคนาดา สหภาพยุโรปและญี่ปุ่นที่มีสัดส่วนส่งออกไปสหรัฐฯ ในหมวดสินค้านี้สูง อีไอซีคาดว่าแม้ท้ายที่สุดภาษียานยนต์อาจได้รับการยกเว้นและมีความเป็นไปได้ต่ำที่จะเกิดเนื่องส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตและผู้บริโภคสหรัฐฯ เองสูง แต่ประเทศที่มีการส่งออกในหมวดยานยนต์สูงรวมถึงไทยยังคงมีความเสี่ยงในด้านการถูกต่อรองจากสหรัฐฯ ที่อาจจะจบลงที่การขอให้จำกัดการส่งออกหรือการส่งออกภายในโควตาที่สหรัฐฯ กำหนดเหมือนกรณีที่เคยได้สมัครใจจำกัดการส่งออกเหล็ก ซึ่งทำให้เกาหลีใต้ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าเหล็ก ตามมาตรา 232 ของกฎหมายการค้าสหรัฐฯ เป็นต้น

Implication

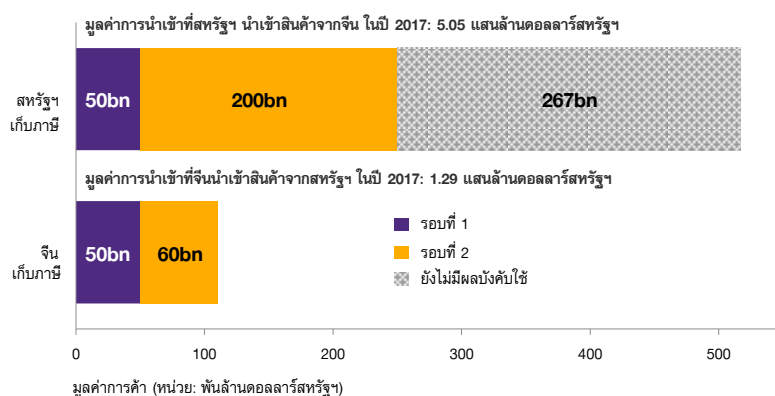
■ **อีไอซีปรับผลกระทบของสงครามการค้าต่อการส่งออกไทยเพิ่มขึ้นจากเดิมที่เคยคาดว่าอาจมีผลกระทบมูลค่าการส่งออกราว 1.1% เป็น 6.1% ของมูลค่าการส่งออกรวม** สงครามการค้ามีแนวโน้มกระทบห่วงโซ่การผลิตและการค้าโลกมากขึ้น รวมถึงผลกระทบต่อส่งออกไทยจะเริ่มชัดเจนมากขึ้นโดยเฉพาะการส่งออกไปสหรัฐฯ และจีน ช่วงครึ่งปีแรกที่ผ่านมา ปริมาณการค้าโลกเริ่มชะลอเล็กน้อยตามการเติบโตในหลายประเทศที่เริ่มชะลอลง ทั้งนี้ การค้าโลกยังได้รับปัจจัยลบเพิ่มเติมจากภาวะสงครามการค้าสหรัฐฯ และจีน แม้ว่าผลกระทบการตั้งกำแพงภาษีขนานใหญ่จะจำกัดอยู่เฉพาะสหรัฐฯ และจีน แต่ผลกระทบสงครามการค้าได้ส่งผ่านทางการเชื่อมโยงการค้าในห่วงโซ่อุปทานการผลิตของสหรัฐฯ และจีน โดยเฉพาะการค้าในสินค้าขั้นต้นและขั้นกลางกับจีนที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบมากขึ้น ทั้งนี้ ไทยมีบทบาทค่อนข้างสำคัญในห่วงโซ่อุปทานของจีน และจะได้รับผลกระทบมากหากการส่งออกจีนชะลอตัว ดังนั้น เมื่อนับรวมการเก็บภาษีนำเข้าของสหรัฐฯ ในรอบนี้ อีไอซีได้ปรับผลกระทบของสงครามการค้าต่อการส่งออกไทยเพิ่มขึ้นจากเดิมที่เคยคาดว่าจะกระทบมูลค่าการส่งออกราว 1.1% เป็น 6.1% (รูปที่ 5) ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ซึ่งสัดส่วนนี้เป็นการสะท้อนความเสี่ยงด้านสูง เนื่องจากสมมติว่าไทยส่งออกไปยังสหรัฐฯ และจีนในสินค้าดังกล่าวไม่ได้เลยและไม่สามารถหาตลาดทดแทนได้ โดยสินค้าที่ได้รับผลกระทบส่วนใหญ่จะอยู่ในสินค้าขั้นต้นและขั้นกลางที่อยู่ในสายการผลิตของจีน อาทิ คอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน พลาสติกและผลิตภัณฑ์พลาสติก เม็ดพลาสติก ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ยางและผลิตภัณฑ์ยาง และไม้ สำหรับผลกระทบต่อส่งออกจากสงครามการค้าสหรัฐฯ และจีนนั้น ผลกระทบต่อการส่งออกไทยผ่านห่วงโซ่การผลิตจีนยังจำกัด แต่คาดว่าผลกระทบจะเริ่มชัดเจนตั้งแต่ช่วงไตรมาส 4 ถึงปีหน้า ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องเฝ้าระวังต่อเนื่องสำหรับผู้ประกอบการที่พึ่งพาการส่งออกไปสหรัฐฯ และจีน สำหรับผลกระทบจากมาตรการภาษีนำเข้าของสหรัฐฯ ที่มีผลบังคับใช้ไปแล้วตั้งแต่ช่วงต้นปี เริ่มส่งผลกระทบบางส่วนต่อการส่งออกไทย จากรายงานข้อมูลการส่งออกไทย ณ เดือนกรกฎาคม พบว่ามูลค่าการส่งออกหมวดเครื่องซักผ้าและแผงโซลาร์ลดลง 24.9%YTD และ 64.6%YTD ตามลำดับ ขณะที่การส่งออกเหล็กและอะลูมิเนียมยังขยายตัว 0.53%YTD และ 30.5%YTD ตามลำดับ และมูลค่าการส่งออกไปสหรัฐฯ โดยรวมลดลง 1.9%YOY

■ **พลบต่อการส่งออกไทยปีนี้อาจดำมืดแม้เริ่มมีความเสี่ยงสูงขึ้น** ในอีกด้าน สงครามการค้าสหรัฐฯ และจีนอาจส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานการผลิตบางส่วนเข้ามาในไทย รวมถึงโอกาสในการส่งออกบางสินค้าเพิ่ม ด้านการย้ายฐานการผลิต โดยเฉพาะผู้ผลิตจีนเริ่มมีแนวโน้มพิจารณาย้ายสายการผลิตบางส่วนเข้ามาในไทย และใช้ไทยเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออกเพื่อลดผลกระทบ นอกจากนี้ ผู้ผลิตจากจีนและสหรัฐฯ อาจมองหาแหล่งนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าทดแทนเพื่อลดผลกระทบจากสงครามการค้า ไทยจึงมีโอกาสได้รับประโยชน์จากการส่งออกสินค้าทดแทนไปยังสหรัฐฯ และจีน หากทั้ง 2 ประเทศลดการค้ำระหว่างกัน และหันมานำเข้าสินค้าจากไทยบางส่วนเพิ่ม โดยเฉพาะสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าขั้นกลาง อาทิ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ชิ้นส่วนยานยนต์บางส่วน ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้เพื่อการส่งออกบางชนิด เป็นต้น ด้วยภาวะการเติบโตทางเศรษฐกิจและการค้าโลกในภาพรวมที่ยังอยู่ในเกณฑ์ดี อีไอซีมองการส่งออกไทยในปีนี้มีแนวโน้มเติบโตได้สูงที่ราว 8.5%YOY และผลกระทบทางลบส่งผลเฉพาะรายสินค้าที่ได้รับกระทบโดยตรง อาทิ เครื่องซักผ้า แผงโซลาร์ เหล็กและอะลูมิเนียม และสินค้าขั้นต้นที่ส่งออกไปจีนบางส่วนเพื่อการขึ้นรูปและประกอบเพื่อส่งออกต่อ เช่น ผลิตภัณฑ์พลาสติก ยาง และไม้ เป็นต้น

■ **จับตาความเสี่ยงไทยอาจถูกตัด GSP สืบเนื่องจากภาวะสงครามการค้าที่ทวีความรุนแรงและการสอบสวนที่เข้มงวดจากทางการสหรัฐฯ** แม้ว่าเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2018 สหรัฐฯ ได้ต่ออายุสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) ให้ไทยไปจนถึงสิ้นปี 2020 แต่สภาผู้ผลิตสุกรแห่งชาติของสหรัฐฯ (National Pork Producers Council) ได้ยื่นเรื่องให้สำนักผู้แทนการค้าสหรัฐฯ (USTR) พิจารณาจำกัดหรือตัดสิทธิ GSP ของไทย เมื่อเดือนมิถุนายน 2018 เนื่องจากไทยกีดกันการนำเข้าเนื้อหมูจากสหรัฐฯ เพราะตลาดเนื้อหมูในสหรัฐฯ เป็นอุตสาหกรรมหลักในภาคเกษตรและมีความสำคัญต่อเกษตรกรสหรัฐฯ ทั้งนี้ ไทยได้ประโยชน์จาก GSP สูงรวมมูลค่าราว 4.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2017 ด้วยภาวะสงครามการค้าที่มีความตึงเครียดมากขึ้นและการสอบสวนที่เข้มงวดของทางการสหรัฐฯ ในช่วงที่ผ่านมา อีไอซีมองว่าไทยอาจยังมีความเสี่ยงที่จะถูกตัดสิทธิ GSP ได้บางส่วน ทั้งนี้ ในปี 2017 สหรัฐฯ ขาดดุลการค้ากับไทยราว 2 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งสาเหตุการขาดดุลทางการค้าและข้อเรียกร้องขอให้ไทยเปิดตลาดนำเข้าเนื้อหมูของสหรัฐฯ อาจถูกหยิบยกมาเป็นข้อเจรจา รวมถึงข้อต่อรองการตัดสิทธิหรือต่อ GSP ของไทยในระยะต่อไปได้

■ **ความผันผวนในตลาดการเงินโลกโดยเฉพาะเงินทุนเคลื่อนย้ายมีแนวโน้มกระทบค่าเงินบาทในระยะต่อไป** แม้ว่าตลาดการเงินโลกจะตอบสนองน้อยลงต่อมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ แต่ความเสี่ยงยังคงมีอยู่ต่อเนื่องหากการเจรจาไม่ประสบผลหรือมีการประกาศการเก็บภาษีเพิ่มเติมจากจีนและประเทศคู่ค้าหลักของสหรัฐฯ เช่น สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อให้เกิดภาวะตลาดปิดรับความเสี่ยง (risk-off sentiment) ต่อตลาดหุ้นในกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุนออกจากกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่รวมถึงไทยได้อย่างฉับพลัน อย่างไรก็ตาม ภาครัฐส่งออกไทยมีความเชื่อมโยงโดยตรงกับสินค้าเทคโนโลยีของจีนที่ได้รับผลกระทบไม่มากเท่าที่เห็น มาเลเซีย เกาหลีใต้ และสิงคโปร์ ประกอบกับฐานะทางการเงินไทยยังแข็งแกร่งและผลกระทบต่อส่งออกไทยยังคงจำกัดในปีนี้อีไอซีประเมินค่าเงินบาทเทียบดอลลาร์สหรัฐฯ ยังคงมีความผันผวนต่ำเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคและค่าเงินบาทอยู่ในช่วง 32-32.5 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ณ สิ้นปี 2018

รูปที่ 1: สงครามการค้าโลกระอุ หลังสหรัฐฯ เก็บภาษีสินค้านำเข้าจากจีนเพิ่มราว 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ พร้อมผู้เก็บภาษีสินค้านำเข้าจากจีนเพิ่มเติมอีกราว 2.67 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หากจีนตอบโต้

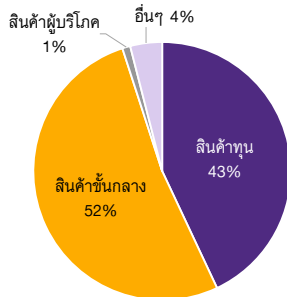

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ USTR (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กันยายน 2018)

รูปที่ 2: รายการสินค้าเงินที่ถูกเก็บภาษีนำเข้า 10% มูลค่ารวม 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีสัดส่วนสินค้าอุปโภคบริโภคถึงราว 22% เพิ่มขึ้นจากรอบก่อนที่มีสัดส่วนเพียง 1% ของมูลค่าสินค้านำเข้าเงินทั้งหมดที่ถูกเก็บภาษี

หมวดสินค้าเงินที่ถูกเก็บภาษีรอบ 5 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

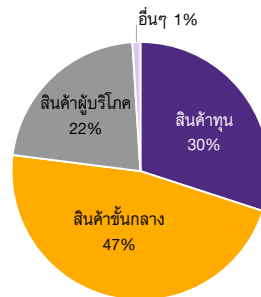
หน่วย: % ของมูลค่าสินค้าทั้งหมด

หมายเหตุ: รายการสินค้า ณ เดือนมิถุนายน 2018 (รอบที่ 1)

หมวดสินค้าเงินที่ถูกเก็บภาษีรอบ 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ*

หน่วย: % ของมูลค่าสินค้าทั้งหมด

หมายเหตุ: รายการสินค้า ณ เดือนกันยายน 2018 (รอบที่ 2)

หมายเหตุ: * มีผลบังคับใช้วันที่ 24 กันยายน 2018

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ USITC และ Peterson Institute For International Economics (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กันยายน 2018)

รูปที่ 3: สหรัฐฯ ประกาศเก็บภาษีสินค้านำเข้าจากจีนที่อัตรา 10% มูลค่า 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยจีนเตรียมตอบโต้กลับด้วยการเก็บภาษีสินค้านำเข้าสหรัฐฯ มูลค่าราว 6 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

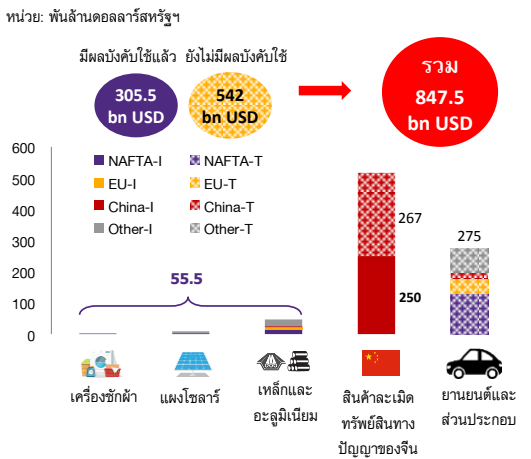
สหรัฐฯ เก็บภาษีสินค้านำเข้าจากจีน	จีนเตรียมเก็บภาษีสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ (มูลค่าราว 6 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)			
	อัตรา 25%	อัตรา 20%	อัตรา 10%	อัตรา 5%
อัตรา 10% (เพิ่มเป็น 25% ปี 2019)	อาจปรับลงเหลือ อัตรา 10%*		อาจปรับลงเหลือ อัตรา 5%*	
2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	1 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	1 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	1.6 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	1.8 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
5,745 รายการ	2,493 รายการ	1,078 รายการ	974 รายการ	662 รายการ
<ul style="list-style-type: none"> อุปกรณ์โทรคมนาคม ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ เฟอร์นิเจอร์ 	<ul style="list-style-type: none"> ก๊าซธรรมชาติเหลว แร่ทองแดง ผลิตภัณฑ์ไม้สน 	<ul style="list-style-type: none"> ชิ้นส่วนเครื่องจักรกล อุปกรณ์ทัศนศาสตร์ ไม้เนื้อแข็งบางชนิด 	<ul style="list-style-type: none"> ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ อาหารปรุงแต่ง เลเซอร์ 	<ul style="list-style-type: none"> เยื่อไม้ อุปกรณ์ทางการแพทย์ หนังสือตีพิมพ์
บังคับใช้วันที่ 24 กันยายน 2018	บังคับใช้ทันทีหลังสหรัฐฯ บังคับใช้ภาษีกับสินค้านำเข้าในวันที่ 24 กันยายน 2018			

* ทางกรจีนกำลังอยู่ระหว่างพิจารณาปรับรายการสินค้าและปรับอัตราภาษีใหม่เป็นราว 5-10%

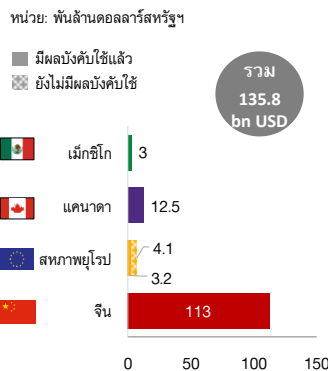
ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ USTR และกระทรวงการคลังจีน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กันยายน 2018)

รูปที่ 4: จีบตานิเข้าสินค้ำจีนอีก 2.67 แสนล้ันดอลลาร์สหรัฐ และภานีเข้าหวมถยานยนต้ตามมตรา 232 มุลค้ำรว 2.75 แสนล้ันดอลลาร์สหรัฐ จากประเทศค้ำหลักท้ลค้โดยเฉพาะฐบ้ญและสหภพยุโรป

มุลค้ำสินค้ำนำเข้ที่ถูกเก็บภานีจากมตรการก้ดก้หนการค้ำของสหรัฐ

มตรการตอบได้จากประเทศค้ำ

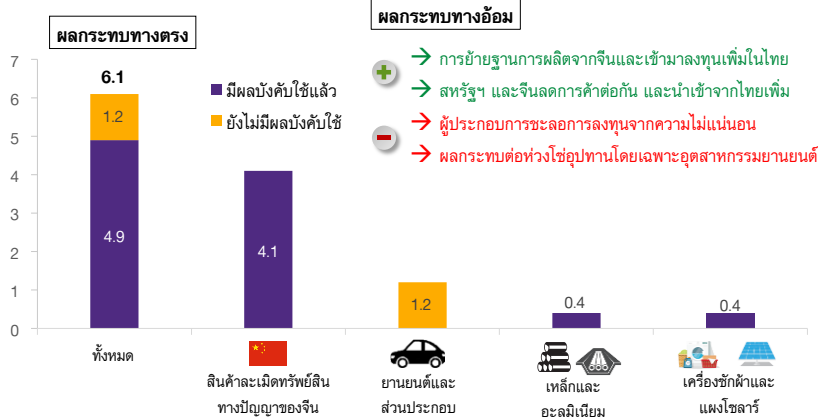

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Goldman Sachs, USTR และสื่อสิ่งพิมพ์ (ข้อมูล ณ วันที่ 19 กันยายน 2018)

รูปที่ 5: ผลกระทบทางตรงต่อมุลค้ำการส่งออกไทยบ้บนี้ยังจำกัดแต่เริ่มมีความเสี่ยงสูงขึ้น ผลกระทบทางอ้อมอาจส่งผลได้ท้ลผลลบ เช่น การชะลอการลงทุน และผลบวก เช่น การย้ายฐานการผลิตและโอกาสการส่งออกเพิ่มในบางหมวดสินค้ำ

ผลกระทบจากมตรการก้ดก้หนการค้ำของสหรัฐ ที่มีต่อการส่งออกไทย

หน่วย: % ต่อการส่งออกรวมของไทย

ที่มา: การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ และ Trademap (ข้อมูลปี 2017)
หมายเหตุ: สัดส่วนนี้เป็นผลกระทบความเสี่ยงด้านลบ เนื่องจกสมมติว่าไทยส่งออกไปยังสหรัฐ และจีนในสินค้ำดังกล่าวไม่ได้เลยและไม่สามารถหาคัดแทนได้

โดย : ดร. ธนพล ศรีธิญ์พงศ์ (thanapol.srithanpong@scb.co.th)
ชินโชติ เถรบ้ญญาภรณ์ (chinnachod.thaerapanyaporn@scb.co.th)
Economic Intelligence Center (EIC)
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
EIC Online: www.scbeic.com
Line: [@scbeic](https://www.line.me/@scbeic)